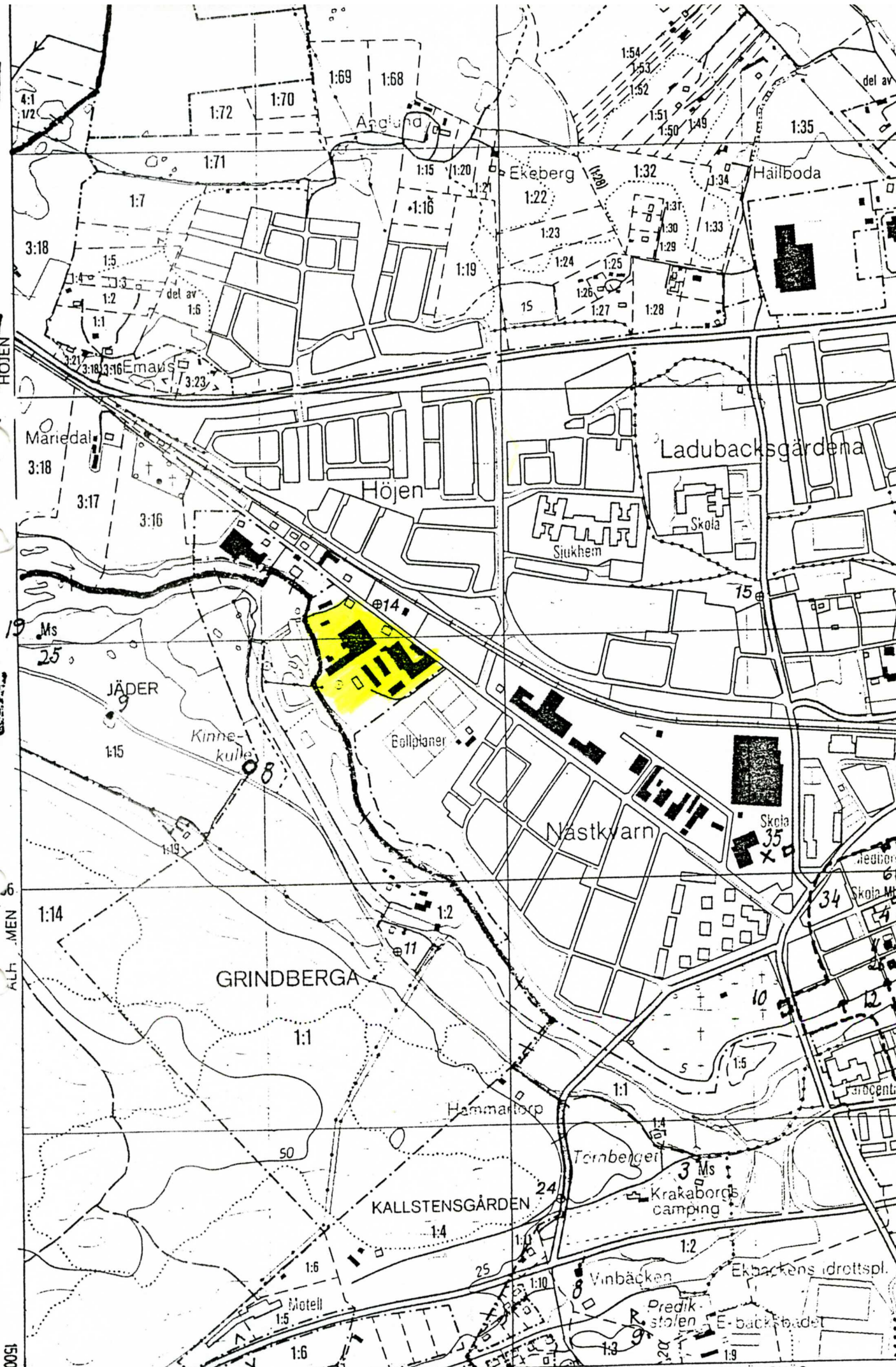

ARBOGA LANDSFG
ARBOGA KN
ARBOGA STADSFG
HÖJEN
ARBOGA LANDSFG
ALH MEN
0051

Länsstyrelsen i Västmanland / Västmanlands läns museum
INDUSTRIINVENTERING

Inventerare: Jean-Paul Darphin

Inv. datum: 1998-07-21	Ek karta nr 106 70	Kommun: Arboga
Fastighet: HÖJEN 3:24 (3:12, 3:14)		Ort: Arboga
Adress / motsv: Jädersväg 37-39		Socken:
Miljö / infrastrukturer Tätort. Industriområde mellan Arbogaån och järnvägen vid f.d. Höjens kvarn. I anslutning till attraktiva strövområden vid ån och på Grindberga. I sydost finns öppna fält som används som lekplaner		

Fd. företag Arboga Verkstad. Ombildad 1889 till AB Arboga Mekaniska Verkstad
Fd. verksamhet Gjuteri och mekanisk verkstad. Inledningsvis handelsgjutgods senare industrimaskiner och utrustning
Se även fastigheterna: Grindberga 1:1,1:2. Kanal, damm och kraftstation som ingick i verksamheten
Nuv. företag: Industrihotell med många små företag
Nuv. verksamhet: Varierande verksamheter
Fastighetsägare: Arboga-Darenth AB (3:24), Gustavsbergs Snickeri AB (3:12), Arboga Kommun (3:14)
Kontaktperson:

Byggnader

Hus/del	Vån	Ursprunglig funktion	Grund / Sockel	Stomme	Fasad		Tak		Byggår
					mtrl	färg	mtrl	färg	
A		Gjuteri		Järn, gjutjärn, tegel	Tegel		Tegel		före 1892
B	3	Kontor		Tegel	Puts		Tegel		1910-tal
C	1	Plåtverkstad		Tegel	Tegel		Tegel		1920-tal
D	1	Förrådsbod		Timmer/Ramverk	Panel		Tegel		1939
E	3	Modellbod		Timmer/Ramverk	Panel		Tegel		1910-tal
F	4	Verkstadsbyggnad		Lättbetong/betong	Puts		Papp		1942
G	1	Snickeri		Tegel	Tegel		K-plåt		ca 1900
H		Maskinverkstad	Betong	Troligen betong	Tegel		Papp		1950-tal
I		Monteringshall		Tegel	Tegel		Papp		1956
J	1	Kokillbod		Ramverk	L-panel		?		?

Arkitekter / byggmästare m.fl.
Omb. tillb. Omnämnd ombyggnad av gjuteri och verkstad 1910
Bygg. tekn. skick ALARMERANDE

Interiörer / utrustning Bör besiktigas

Kort historik: AMV startade sin verksamhet i Arboga 1858, efter att företaget inlett flyttning av sin produktion fr. Krokfors i Kopparberg. AMV kom att bli stadens första och sedan under lång tid största industri. Lokaliseringen till Arboga motiverades av goda kraftförsörjningsmöjligheter (Arbogaån) och goda kommunikationer. Anläggningen kom att så småningom omfatta produktionslokaler, arbetarbostäder, tegelbruk, jordbruksenheter och kraftverk (bl.a. Grindberga kraftstation fr. 1915). Tillverkningen kom att omfatta främst maskiner och utrustning till kraft-, järn- och gruvindustrin. 1943 inköptes AMV av Morgårdshammar AB. Koncernens gjutningsverksamhet koncentrerades till Arboga. Gjuteriet avvecklades dock 1967. 1975 övertogs verksamheten av Beijer. Produktionen inriktades på specialmaskiner till industrin. Uppgiftslämnare:
--

Bedömning / anmärkningar AMV anlades på historisk mark, där Arbogas myntverk en gång låg. AMV blev stadens första industri och sedermera under lång tid den största. AMV blev ett betydande företag, väl känd inom som utom landet. AMV fick en avgörande roll för andra företag som föregångaren till ASEA och Qvist & Gjers berömda konstruktionsbyrå. Större del av den äldre bebyggelsen är av god arkitektonisk kvalitet som utmärks av funktionella byggnader. Gjuteribyggnaden med tillhörande enheter (kokillbod, koksbod, modellbod m.fl.) är numera förmodligen ganska unik inom länet. Området, i samspel med ån och Grindberga är av stor betydelse historiskt, tekniskhistoriskt men även som fritidsområde. Fördjupad dokumentation motiverad JA Av estetisk betydelse för miljön JA Av betydande historiskt värde JA

Situationsplan, kartor, källor, ytterligare info: se följande sidor

Uppgifter ändrade: datum.....

Länsstyrelsen i Västmanland / Västmanlands läns museum
INDUSTRIINVENTERING

Inventerare: Jean-Paul Darphin

Inv. datum: 1998-07-21	Ek karta nr 106 70	Kommun: ARBOGA
Fastighet: HÖJEN 3:24 (3:12, 3:14)		Ort: Arboga
Adress / motsv: Jädersväg 37-39		Socken:

Situationsplan / karta

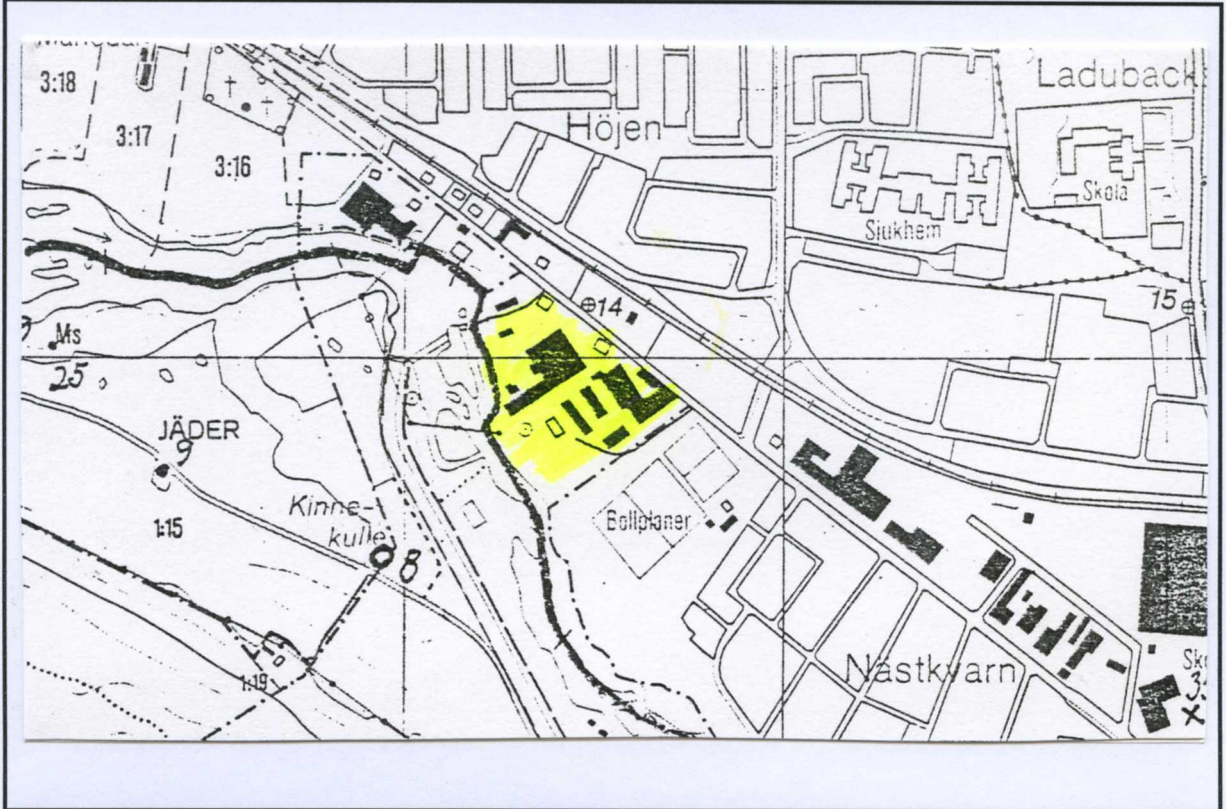

Foto: JPD 1-98/5 4-10

Foto Nr : VLM B 103.168 4-10

Källor / litt.

Almgren Hans. Alla tiders Arboga 1991. Arboga Minne, 1977 ss 5-12 ,AB Arboga Mekaniska Verkstad. 1982, Minnen fr. Meken och sekelskiftet Arboga. 1991, se Qvist & Gjers konstruktionsbyrå.
Ekman, Gustaf (Manus) Arbogas Stadsbibliotek.
Isaksson, Johan. VLM:s Dokumentation över gjuteriet i Arboga 1999.
Svenska Stadsmonografier 1946. Sveriges privata företagare 1940. Västmanlands läns kalender.

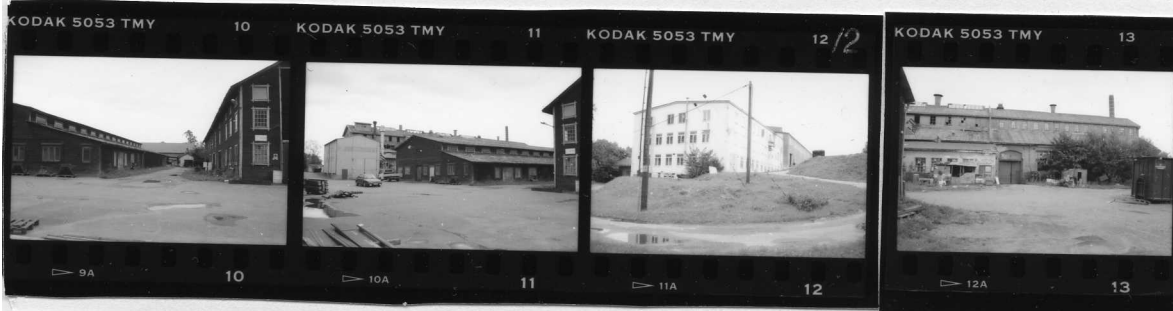
Bilagor: Kopior av kartor.

Uppgifter ändrade: datum.....

Inv. datum: 1998-07-21	Ek karta nr 106 70	Kommun: ARBOGA
Fastighet: HÖJEN 3:24 (3:12, 3:14)		Ort: Arboga
Adress / motsv: Jädersväg 37-39		Socken:

Foto: JPD I-98/4 2-18

Foto Nr : VLM B 103.142 2-18

Fd Arboga Mekaniska Verkstad ("Meken")	HÖJEN 3:24 (3:12, 3:14)
Kommun Arboga	Ort Arboga
Filmtyper: Kodak Tmax 400	Övrigt JPD 1-98/5 4-10, 1-98/4 2-18

B-Nr	Fastighet / motsvarande		Bildbeskrivning	Foto nr
Sidan 1				
4	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Tillbyggnad Snickeriet	VLM B 103.168 4
5	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Södra gaveln	VLM B 103.168 5
6	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Fd kolbod ?	VLM B 103.168 6
7	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Fd tvättstuga	VLM B 103.168 7
8	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Fd stall, bostadshus	VLM B 103.168 8
9	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Stordammen	VLM B 103.168 9
10	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Stordammen	VLM B 103.168 10
Sidan 2				
2	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Kontorsbyggnad	VLM B 103.142 2
3	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Muren mot Jädersväg	VLM B 103.142 3
4	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Fd kontor, infart	VLM B 103.142 4
5	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteri från infarten	VLM B 103.142 5
6	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteriets östra fasad, plåtverkstaden. Inre gård	VLM B 103.142 6
7	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteribyggning, interiör	VLM B 103.142 7
8	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteriet, västra fasaden	VLM B 103.142 8
9	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteriet, västra fasaden	VLM B 103.142 9
10	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Förrådsbod o modellbod	VLM B 103.142 10
11	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Förrådsbod och gjuteri	VLM B 103.142 11
12	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Nya verkstadsbyggnad	VLM B 103.142 12
13	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteriet från gården	VLM B 103.142 13
14	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Snickeriet, norra fasaden	VLM B 103.142 14
15	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Nya maskinverk. / monteringshall, östra gaveln	VLM B 103.142 15
16	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Gjuteri och kokillbod, mur/fasad Jädersväg	VLM B 103.142 16
17	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Hörnet Bruksvägen/Jädersväg	VLM B 103.142 17
18	Fd Arboga Mekaniska Verkstad, "Meken"	JPD	Arbetsbostäder, Jädersväg	VLM B 103.142 18